

Makedonyalı Reisü'l ulema"ya şok suçlama

Dünya

01 Şubat 2019 15:20:00

Türkiye ile hem manevi hem tarihi çok güçlü ilişkileri olan Makedonya'da bilhassa Müslümanlar, ülkedeki Reisül-ulema Hacı Süleyman Efendi Recebi nin tutumundan rahatsız olduklarını dile getiriyor. Bununla ilgili hazırlanan bir raporda, "Türkiye aleyhinde ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan karşıtı söylemleriyle öne çıkan Reisül-ulema Hacı Süleyman Efendi Recebi nin Makedonya Müslümanları adına yapmış olduğu yanlışlıkların bilinmesi ve gerekli önlemlerin alınmasının zorunlu olduğu kanaati" ifadeleri dikkat çekti.

Raporda kişisel çıkar ve menfaat temininden FETÖ'ye destek kadar, Reisü'l-ulema Hacı Süleyman Efendi Recebi hakkında çok ağır suçlamalarda bulunulurken, Ehli Sünnet'e aykırı bidat ehlinin fikirlerinin de yayılmaya çalışıldığı kaydediliyor. İşte SonnetHaber'de yer alan Makedonya Müslümanları ve İslam Birliği Başkanı hakkındaki o dikkat çeken rapor:

MAKEDONYA MÜSLÜMANLARI VE İSLAM BİRLİĞİ BAŞKANI REİSÜ'L-ULEMA HACI SÜLEYMAN EFENDİ

Makedonya, tarihi bağları açısından ve günümüzde, Türkiye Cumhuriyeti açısından önemli bir yere sahiptir. Bu doğrultuda Türkiye, en başından itibaren Makedonya Cumhuriyeti'nin bağımsızlık ilanı ile beraber bu devleti kendi ismi ile tanımsı ve kısa sürede dünya iktisadi düzenine uyum sağlayabilmesi için birçok işbirliği anlaşması imzalamıştır.

Türkiye'nin sınırlarının günümüzdekinden çok daha geniş bir coğrafyaya hitap ettiği gerçeği, başta Balkanlar olmak üzere tüm dünyada güçlü bir şekilde ortaya çıkmaktadır. "Türkiye, Türkiye'den büyüktür" ifadesi bu realiteyi özetlemektedir.

Makedonya'nın Türkiye açısından önemi, tarihi, siyasi, kültürel, dini ve etnik olarak ortaya çıkmaktadır. Nitekim Maria Todorova'nın yaptığı bir araştırmaya göre o, Balkanların kültürel durumunu şöyle özetlemiştir: "Balkanlar'daki Hıristiyan halklar kendi aralarında milliyetçilik kıstasına göre ayrımlar geliştirirken, Müslümanlara sanki bu insanlar tek bir milletmiş gibi davranmışlar ve bu yönde bir söylem geliştirmişlerdir. Bu, Hıristiyan uygulamasının en açık örneği, Balkanlar'daki tüm Müslümanlara, etnik kökenlerine göre bir ayırım yapmadan, "Türk" denmesidir. Bu, bölgede hala çok yaygın olan bir kullanımdır.

Eran Frankel'e göre, Makedonya'daki Müslüman Arnavutlar ya da Romanlar, Slav kimliğini benimsemektense, kendilerini "Türk" olarak tanımlanmayı tercih etmişlerdir. Bu nedenle Türkiye'nin Balkan Yarımadasındaki uzantısı olan halklar, yalnızca birkaç milyonluk Balkan Türkü değil, nüfusları 10 milyonları bulan Balkan Müslümanları olduğu göz ardı edilmemelidir". Çünkü bu insanlar her şeyden önce "Osmanlı" bakiyesidirler ve Türkiye de Osmanlı'nın yegâne mirasçısıdır.

Todorova, Türk olmayan Balkan Müslümanlarının kendilerini Türklükle özdeşleştirme eğilimlerine gösterge olarak ilginç bir noktanın daha altını çizer. Ona göre "20. yüzyıl boyunca Balkanlar'dan Türkiye'ye göç eden Slav Müslümanlar (Arnavutlar dâhil) Türk kimliğini benimseyerek Türk toplumu ile bütünleşmişlerdir. Bu durum Todorova'ya göre Osmanlı mirasının Türk etkisine dönüşmesini göstermektedir".

Kuşkusuz bu fenomen Türkiye açısından son derece önemli bir stratejik avantajdır. Zira "Osmanlı", Türkiye'nin etkisini sınırlarının çok ötesine taşıyan büyük bir vizyonun adıdır.

Balkan yarımadasında bulunan küçük devletlerin oluşumunda etnik karakter her zaman ağır basmıştır. Zira Balkanlarda farklı etnik yapıların oluşturduğu ulus-devletler mevcuttur. Mevcut bu durum, "Balkanizasyon" deyimini ortaya çıkarmıştır. Bu ise Balkanlarla ilgili tüm girişimlerde etnik oluşumun göz önünde bulundurulmasını zorunlu kılmaktadır.

Makedonya Müslümanlarının Türkiye hakkındaki düşünceleri

Makedonya'da Ramazan Biçer ve ekibi tarafından yapılan bir araştırmaya göre ankete iştirak eden 1469 kişiden 909'u Türkiye "anavatanım" seçeneğini işaretlemiştir. Bunun geçerli oranı %61,9'dur.

Türkiye hakkında iyi hislere sahip olanlar birlikte değerlendirildiğinde 1419 kişi olup, bunun geçerli oranı %96,6'dır. Bu durum Makedonya'daki Müslümanların ezici çoğunluğunun Türkiye hakkında iyi hislere sahip olduğunu göstermektedir. Bu tabloda Türkiye'yi "düşman ülke olarak görenler sadece 9 kişi (%0,9) ve "Türkiye beni ilgilendirmiyor" diyenler ise 27 kişidir (%1,8). Ayrıca "diğer" seçeneğini işaretleyen 14 kişi, %1 oranıyla ankette temsil edilmektedir. Bunların genel toplamı ise 50 kişi olup, geçerli oranı %3,4'e tekabül etmektedir.

Biçer ve arkadaşları tarafından yapılan alan bu araştırmaya göre 458 kişi (%32,4), Makedonya'nın bütünlüğünün en büyük bekçisi Türkiye olduğu fikrine tamamen katıldığını ifade etmiştir. 493 denek ise bu fikre katıldığını beyan etmiştir. Bunların toplamı 951 kişi olup, geçerli oranı %67,3'e tekabül etmektedir. Buna kararsız olduğunu söyleyen 354 kişiden (%25) bir kısmının da ilave edilmesiyle Makedonya Müslümanlarının büyük bir kısmı, Makedonya'nın bütünlüğünün korunmasında en büyük bekçinin Türkiye olduğuna inanmaktadır. Bu görüşe katılmadığını söyleyenler 83 (%5,9), hiç katılmayanlar ise sadece 26 (%1,8) kişidir.

Bu veriler bize, genelde Balkanlar, özelde ise Makedonya halkının Türkiye'ye olan güven ve bağlılığının ciddi bir orana sahip olduğunu göstermektedir.

Öte yandan Balkanlarda mevcut olan Dini istismar eden radikal Selefilik/Vehhabilik yanında Şîa gibi Ehl-i sünnet dışı akımlara mensup olanlar dikkat çekici şekilde faaliyet göstermektedir. Bu radikal örgütlerin Balkan hükümetleri tarafından engellenmediği de (el altından desteklendiği) görülmektedir.

Bu bağlamda Selefiyye/Vehhabi düşünce mensuplarının Balkan Ülkelerindeki yönetimler tarafından Osmanlı veya Türkiye aleyhine kullanıldıkları sıklıkla dile getirilmektedir. Nitekim Biçer ve ekibi tarafından yapılan araştırmaya göre Makedonya Müslümanlarına göre aşırı dini grupların Türkiye'ye karşı kullanılması, etnik ve dini açıdan sorun üretmesi ile ilgili cevapların frekans ve yüzde oranları gösterilmiştir. Buna göre 1469 denekten 651'i (%44,3) bu durumun sorun ürettiği görüşündedir. 655 denek ise bu konuda kararsız olduğunu ifade etmiştir ki bunun oranı %44,6'dır. "Hayır, herhangi bir sorun üretmemektedir", diyenler ise sadece 163 kişi olup, bunların oranı %11,1'e tekabül etmektedir.

Makedonya Müslümanlarının Türkiye'ye güveni ezici oranda tam olduğu görülmektedir. Makedonya Müslümanlarının dini alanda yine Türkiye'ye bağlılığı büyük oranda mevcuttur. Zira Balkan Müslümanları ağırlıklı olarak itikatta Matürîdi, amelde ise Hanefi mezhebine mensuptur. Müslüman halkın resmi temsilciliği ise, Makedonya İslam Birliği tarafından sağlanmaktadır.

Makedonya Müslümanlarının resmi temsilciliği

Genelde Balkanlar özelde ise Makedonya'daki Müslümanların dini temsilcileri önceleri Yugoslavya İslam birliğine bağlı idi. Bağımsızlık sonrası 1993'te "Makedonya Cumhuriyeti İslam Dinî Birliği" adıyla tekrar şekillenmiştir. Bugün Makedonya anayasasında yer aldığı şekilde "Makedonya İslam Birliği" dinî eğitim, yayınlar, vakıf mallarının yönetimi gibi işlemlerin yürütülmesinde bağımsızdır. Yaklaşık bir asırlık organizasyon tecrübesi ile sistemli bir yapıya sahip olan Makedonya İslam Birliği, seçilmiş Reisü'l-Ulema ve kendisine bağlı 13 müftü aracılığı ile Makedonya'nın bütün şehirlerinde faaliyet göstermektedir. Köy ve kentlerde görev yapan imamlar da buldukları yerin Müftülüklerine bağlıdır. Günümüzde, Makedonya Cumhuriyeti İslam Dinî Birliği'ne bağlı faaliyet gösteren yaklaşık 600 cami ve mescit bulunmaktadır.

Makedonya İslam Birliğine en büyük katkı, Türkiye'den sağlanmaktadır. Türkiye Diyanet İşleri Başkanlığının son yıllarda Makedonya için hem faaliyet alanlarını genişletmiş hem de öğrenci ve din eğitimine her geçen gün yardımlarını artırmıştır.

Makedonya Cumhuriyeti'nde Resiü'l-ulema sorunu ve Süleyman Recebi

Makedonya'da, Makedonya İslam Dini Birliği Başkanı Reisü'l-ulema ön planda olup, toplumsal alan ve dini faaliyetlerin yürütülmesinde öncelikle o muhataptır. Bu doğrultuda dini vakıflar ve mekânlar da Reisü'l-ulemanın kontrolü ve yetkisindedir. Mevcut haliyle Makedonya İslam Dini Birliği Başkanı ve Reisü'l-Uleması, Hacı Süleyman Efendi Recebi'dir.

Uzun bir süredir bu makamda bulunan ve ömür boyu Reisü'l-ulema olma garantisini elde eden Süleyman Recebi ile ilgili Makedonya Müslümanları arasında ciddi bir rahatsızlık mevcuttur. Bu doğrultuda da çok sayıda aleyhine dava açılmıştır.

Kişisel çıkar ve menfaat temini

1. 35 bin Euro'luk Rolex marka saat kullanmaktadır. Normal şartlarda ekonomik gelir itibarıyla bireysel olarak sahip olabileceği bir meta değildir.

<https://www.youtube.com/watch?v=bnwmmrruAls>

2. Üsküp'te halk arasında Çarşı Camii diye bilinen caminin etrafında bulunan dükkanlar, camiye ait vakıf malları idi. Şimdi onlar bir banka aracılığıyla satıldı. Bu satış işinin, bankadan para çeken ve ipotek olarak dükkanları gösteren Süleyman Recebi'nin banka borcuna karşı söz konusu dükkanların ipotek edilip, satıldığı öğrenilmiştir. Konuyla ilgili bu iddia, söz konusu soruna yakın çevreler tarafından bilinmektedir. Resmi veriler ise ancak banka hesap hareketlerinden anlaşılmaktadır. Bu hususta resmi yetki olmadan bir belgenin sunulması çok zordur. Ancak şu bir realitedir ki, Çarşı camisine ait vakıf mallar, usulsüz bir şekilde bankanın ipotegine geçmiş ve banka da onları satmıştır. Böyle bir yetki ise ancak ve ancak Reisü'l-ulema tarafından gerçekleştirilebilir. Bir başka kişi, kesim ve kurum tarafından yapılması mümkün değildir.

Vakıf mallarının satılması ve elden çıkarılması

Üsküp'teki Vakıf malları satılmakta ve Süleyman Recebi de onlara karşı önlem almamaktadır.

Suleyman Recebi, özellikle Osmanlı döneminin vakıf mallarının satılmasına göz yummaktadır. Nitekim Çarşı cami olarak bilinen ve Uskup çarşısında bulunan gelirleri camiye vakfedilen çok sayıda dükkan, banka ipoteki olarak satılmıştır. Bu vahim durum karşısında, Makedonya kanunları çerçevesinde Recebi, Osmanlı mallarını geriye çevirmeğe bile mücadele etmemiştir. Öte yandan Makedonya'da Camiler bakımsız olup, imar, bakım ve onarımı ile ilgili İslam Birliği buna karşı bir tedbir almamakta ve müftüler de kayıtsız kalmaktadır.

Recebi'nin bu tavrına karşı müftüler de korkudan bu durumu dillendirememekte ve psikolojik baskı nedeniyle Recebi'yi destekler görünmektedirler.

Recebi'nin yaptığı yanlışlıklar ve Osmanlı kültürüne karşı olan tavrının bir sonucu olarak camiler için tahsis edilen Vakıf mallarının satışlarına lakayt kalması ve hatta desteklemesine karşı elinden gelenleri yapanlar da mevcuttur. Bunlardan birisi olan İslam Birliği eski Genel sekreteri olan Afrim Tahiri, bu konuda imkanı ölçüsünde başta Arnavutluk hükümeti olmak üzere çevresindeki insanları uarmayı bir görev bilmiştir.

(<https://www.lajme.al/leter-e-hapur-presidentit-ilir-meta/>)

(<https://kombetare.wordpress.com/2017/11/17/sa-kushton-nje-dekorate-presidenciale/>)

FETÖ yandaşlığı

Arnavut cumhurbaşkanının FETÖ'yü sahiplendiğinin bilinmektedir. Nitekim Arnavutluk cumhurbaşkanının Kosova'daki FETÖ'cülerin derdest edilmesine karşı sert bir tenki gösterdiğini belirtmek yeterlidir.

FETÖ'nün derdest edilmesine karşılık bir tepki gösterdiğini belirttik yeremmi.

Recebi, Türkiye Cumhuriyeti'nin isteklerinin aksine, FETÖ'nün Makedonya'daki mallarının İslam Birliği'ne devredilmesi için çalışmalarda bulundu. Bu talep ise, Gülenistlerin iktidarla, özellikle de Ali Ahmeti'nin Demokratik Bütünleşme Birliği ile olan güçlü bağları yanında, BFI başkanının talebiyle geri çevrilmiştir

<http://1kliklarg.com/lajme/maqedona/edhe-sulejman-rexhepi-kunder-feto-s/>

Vehhabi/Selefi yandaşlığı

Süleyman Recebi, 2016 yılında vermiş olduğu röportajlarında Suudi Arabistan'a giden Makedonya Müslüman öğrencilerin Vehhabiliği benimsedikleri ve bu doğrultuda da DEAŞ'a sempati duyduklarını söylemişti. İki yıl aradan sonra ise 11.11.2018 tarihinde Suudi Arabistan'dan 6 tane hoca geldi ve Recebi'nin destek ve davetiyle 50 imama yönelik kurs verdiler. Görevli olan Hanefi mezhebine mensup bir kaç imam seminere katılmayı kabul etmedi.

(<http://struze.mk/ivz-glaven-problem-se-imamite-od-saudiska-arabija/>)

(https://www.youtube.com/watch?v=NCH_eSN2N6I)

Kursa katılım belgesi alan bazı imamlar

Recebi, Kaşıkçı cinayeti münasebetiyle Suudi Arabistan kraliyet ailesini destekleyen açıklamalardır bulundu. Bu doğrultuda Recebi, Suudi Arabistan kraliyetine, "Ben kraliyet ailesini destekliyor ve bütün Makedonya Müslümanları adına kraliyet ailesine şükranlarımı sunuyorum" diyerek bir mektup yazmıştır.

Recebi'nin yazmış olduğu bu mektuba Makedonya'daki Müslüman toplum tarafından tepkiler geldi. Recebi'nin resmi sitesindeki bu mektubu kaldırması için Türk konsolosuna rica ettiler. Ancak gün bugüne kadar mektup çekilmemiştir.

http://bfi.mk/all/leter-perkrahese-mbreterise-se-arabise-saudite/?fbclid=IwAR3HRYNk_DCL4rXBqIO_GZ4B4tNV09IzrJkUBYEkhfBeGFuks6HV24POWdE

<https://nezavisen.mk/mk/vesti/2018/10/98419/>

<https://www.mkd.mk/makedonija/politika/sulejman-redzhepi-vo-ime-na-ivz-go-poddrzhuva-kralot-na-saudiska-arabijae-vo>

<https://www.slobodenpecat.mk/makedonija/poglavarot-na-ivz-ja-poddrzha-saudiska-arabija-za-sluchajot-ubieniot-novinar/>

<https://vesti.mk/read/article/https%3A%2F%2Fmakpress.mk%2FHome%2FPostDetails%3FPostId%3D255258>

<https://vesti.mk/read/article/https%3A%2F%2Fmakpress.mk%2FHome%2FPostDetails%3FPostId%3D255258>

Süleyman Recebi'nin Türkiye ve Recep Tayyip Erdoğan karşıtlığı tavrı ve söylemleri

Makedonya Cumhuriyeti'nin Makedonya İslam Dini Birliği Başkanı Reisü'l-Ulema Hacı Süleyman Efendi Recebi hakkında ciddiye alınacak derecede suçlamalar bulunmaktadır. Öncelikle Türkiye'nin tüm yardım ve desteklerine rağmen, Türkiye karşıtı ve Selefi/Vehhabi söylemleriyle ön plana çıkmıştır.

Mayıs 2015 tarihinden itibaren Makedonya medyasında Süleyman Recebi'nin aleyhinde değerlendirilen 3000 civarında haber ve bilgi mevcuttur. Mesela bk.

(<https://mileniumi3.wordpress.com/2017/12/29/myfti-qani-nesimi-zoti-qofte-i-kenaqur-me-presidentin-amerikan-donald-tramp/>)

Recebi, Recep Tayyip Erdoğan aleyhinde televizyon konuşmaları yapmıştır. Aşağıdaki televizyon programları bunlardan birkaç örnektir:

Tetova'da Televizioni Koha'da 28/03/2018 tarihli televizyon konuşmasında Türkiye'yi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan aleyhinde konuşmaktadır. Fol Tash - Emission Debativ -Sulejman Rexhepi- Kryetar i Bfi-së

Televizioni Koha - Tetovë www.tvkoha.tv

www.youtube.com

Süleyman Recebi 3 Eylül 2018 tarihli televizyon konuşmasında, Erdoğan aleyhinde konuşmuştur

https://www.youtube.com/watch?v=eGZNEwXRY78&ab_channel=toptop

Yine Recebi, 28 Mart 2017'de Tetova televizyonunda Erdoğan hakkında ağır ithamlarda bulunmuştur.

https://www.youtube.com/watch?v=UjmTKk6LxpA&ab_channel=TelevizioniKohaTetov%C3%AB

ABD Makedonya büyükelçiliğinin Süleyman Recebi'yi ödüllendirmesiyle ilgili bu fotoğrafta Türkiye bayrağı bulunmamaktadır.

Öneriler

Türkiye'nin uygulamaya koyduğu aktif kültür diplomasisinin özellikle Balkanlarda sorunların çözüme kavuşturulması hususunda her geçen gün ne derecede etkili olabileceğini ortaya koymuştur. Bu doğrultuda Selefilik dışlamacı zihniyetinin yayılmaması için başta müftülük ve cami görevlilerinin Türkiye'de yetiştirilmesi hususunda ciddi çalışmalar yapma zorunluluğu açıktır. Çünkü Reisü'l-ulema Recebi, bu konuda üzerine düşeni yapmamaktadır. Makedonya'da yüzlerce hafız olan genç bulunmaktadır. Bunların, burs ve barınak temin edilmek suretiyle Türkiye'de din eğitimi alması sağlanmalıdır veya kendi ülkelerinde sağlam kaynaklardan din eğitimi alacak imkânlar hazırlanmalıdır.

Son birkaç senedin İslam Birliği'nde bir çok kişiyi işten atan Recebi, kendini desteklemeyen görevlilerin bir çoğunu İslam Birliği'nden uzaklaştırarak, yapmış olduğu işlerin takibine engel olmaktadır. 23 Kasım 2018 tarihinde İslam Birliğinde Muaz adındaki görevli şahsı, yanından uzaklaştırıp, İlahiyat Fakültesine öğretmen olarak gönderdi. Recebi, İslam Birliği Kültür kısmına da Abbas Yahya'yı göreve getirmiştir. Böylece İslam Birliği'ni kendisine itaat edecek kimselerle doldurmaktadır. Bu gidişle de İslam Birliği'nde kendine yakın hissettiği 4 kişi dışında tüm personelin görevden uzaklaştırılacağı anlaşılmaktadır.

Süleyman Recebi'nin Makedonya'da en yakından tanıyan eski sekreter Afrim Tairi'dir. Tairi, Recebi'yi televizyon programlarında karşılıklı tartışmaya defalarca davet etmiş ama Recebi kabul etmemiştir.

Süleyman Recebi'nin yapmış olduğu çıkarıcı ve yolsuzluklar Makedonya hükümeti ve devleti tarafından da bilinmektedir. Nitekim Makedonya Milletvekillerinden Muhamed Zekiri, Süleyman Recebi'nin yolsuzluklarıyla ilgili Makedonya Meclisinde bir konuşma yaparak, hükümet, devlet ve halkın dikkatlerini Recebi üzerine çevirmeye çalışmıştır.

(https://www.youtube.com/watch?v=1MOxThJa6uw&ab_channel=DailyVideo)

(https://www.youtube.com/watch?v=ddk8Wmp_9vs)

Türkiye Cumhuriyet olarak, Türkiye aleyhinde ve Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan karşıtı söylemleriyle öne çıkan Reisü'l-ulema Hacı Süleyman Efendi Recebi'nin Makedonya Müslümanları adına yapmış olduğu yanlışlıkların bilinmesi ve gerekli önlemlerin alınmasının zorunlu olduğu kanaatindeyiz.

Todorova, Maria, The Ottoman Legacy in the Balkans The Balkans: A Mirror of the New International Order, edit. G. Özdoğan, K. Saşbaşı, İstanbul: 1995, 70.

Eran Frankel, "Turning a Donkey into a Horse: Conflict and Paradox in the Identity of Macedonian Muslims", 23rd National Convention of the AAASS, (Miami: 1991).

Todorova, "The Ottoman Legacy in the Balkans", 72.

Biçer, Ramazan, "Religious Fundamentalism And Ethnical Peace On The Balkans (Balkanlarda Etnik Barış Ve Dini Aşırılıklar)", İstanbul: Tasam Yayınları (2012).

"Balkanların geleceği açısından Makedonya'da aşırı dini gruplar ve etnik barış", Bilimsel Araştırma Projesi No: 29636 (2016).

Yorum Yazın

Yorumunuz

Yorum yazma kurallarını okudum ve kabul ediyorum.

Adınız

YORUM GÖNDER

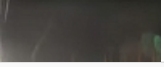
Yorumlar

ABONE OL

Çavuşoğlu: Lavrov ile Kuleba'yı bir araya getirmek istiyoruz

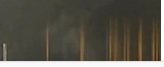
Zaporijya Nükleer Santrali'ndeki yangın Çernobil faciasını hatırlattı

BM'den 'nükleer' çağrısı

Ukrayna'daki reaktörden iyi haber

Artık uçakta test istenmeyecek

MİLAT

Künye
İletişim

Yazarlar
Gündem
İslam
Politika
Dünya
Video

Ekonomi
Medya
Spor

Röportaj

Sağlık

Hayat

Eğitim

Teknoloji

Kültür-Sanat

Otomobil

Yurt Haberleri

Son Haberler
